

Marechaussee Contact

colofon

inhoud

Marechaussee Contact is een uitgave van Stichting Marechaussee Contact en verschijnt zes keer per jaar.

De realisatie is in handen van de SMC-commissie:
Redactie, voorlichting en communicatie.

Redactie
Erik Boom
Roel Bouwman
Marion Broekhuizen-Klijnhout
Hardy Damen
Willem Geense
Frans Meijer
Jack Vlaming

Redactieadres
Weeshuiswal 9
4116 BR Buren
0344-571256
redactiemc@gmail.com

Vormgeving en druk
Ten Brink, Meppel

Wijzigingen van adresgegevens
Begunstigersadministratie SMC
Johan Frisoplein 23
8071 LX Nunspeet
0341-257129
c.dboom@chello.nl

Kopij volgend nummer
Voor informatie over het aanleveren van kopij graag contact opnemen met de redactie

Deadline
De deadline voor het inzenden van kopij voor de volgende uitgave van Marechaussee Contact is 22 maart 2012

3	Observaties van de voorzitter
4	Nestelpennen, de Marechaussee van nu
7	Agenda, activiteiten van en voor oud-marechaussees
9	De geschiedenis van het Wapen, deel XVI
10	Veteranenrubriek met informatie over Veteranendag 2012
12	In Indië waren ‘Kisten op eigen kosten’
14	Dienstplichtig uitgezonden naar het Midden-Oosten
18	Hoe marechaussees worden opgeleid voor een missie
20	Deel III van de serie ‘De onbekende helden van 1940-1945’
22	Reservisten oefenen in West Brabant
23	SMC -allerlei
26	Personalia
27	SMC Informatie

Observaties voorzitter

Voor u ligt het eerste nummer van Marechaussee Contact dat wij weer net als ruim 10 jaar geleden in eigen beheer hebben vervaardigd. In overleg met de drukker hebben we gekozen voor een re-styling. We zijn benieuwd naar ook uw mening, in april zullen we als redactie één en ander evalueren en dan tot een definitieve keuze komen. In dit nummer stellen wij ons overigens ook als redactie aan u voor.

We hebben al eerder aangegeven niet af te zullen wijken van de rubrieken die we de laatste jaren aan bod hebben laten komen. Daarmee proberen we bewust de gehele achterban te belichten. De categorie BBT-ers zou ik overigens meer aandacht willen geven, helaas hebben we tot op heden nog geen vaste redacteur uit die doelgroep kunnen vinden.

Generaal-majoor b.d. H.C. de Bruijn, oud-commandant van het Wapen, heeft gereageerd op de aankondiging van het boek ‘De afgehaalde Chinees’. Zelf was hij destijds als commandant van het district KMar Utrecht belast met het uitvoeren van deze bijzondere en geheime opdracht. In het aprilnummer van MC zal hij de daadwerkelijke gang van zaken schetsen, in dit nummer konden wij hem geen pagina’s meer bieden.

Net voor de Kerst is de Veteranenwet unaniem door de Eerste Kamer aangenomen. De verwachting is dat deze wet in april of mei van dit jaar van kracht zal worden. Voor alle actief-dienenden met uitzendervaring leidt dit vanaf dat moment tot de status van veteraan, nu krijgt men die status pas bij dienstverlating. Onze Stichting is voorbereid om ook deze collega’s van dienst te zijn bij het eventueel organiseren van bijeenkomsten. Tevens kan men bij ons voor andere zaken veteranen betreffende informatie inwinnen en advies verkrijgen.

Velen van u hebben begrip getoond voor de contributieverhoging. Veel begunstigers hebben zelfs meer overgemaakt dan de minimum bijdrage van €15,--. Een enkeling heeft zelfs ons een aanzienlijk grote gift geschonken. Langs deze weg willen wij allen daarvoor hartelijk danken. Helaas hebben we door de contributieverhoging ook afscheid moeten nemen van een aantal begunstigers, wij betreuren dat zeer. Tenslotte verzoek ik hen die de (nieuwe) bijdrage nog niet hebben overgemaakt dit zo snel mogelijk te doen. Met uw bijdrage kunnen wij actief invulling blijven geven aan het zijn van vriendenkring rondom ons mooie Wapen, kunnen wij Marechaussee Contact ook in de toekomst uit blijven geven en zijn wij in staat om ook in de toekomst contactdagen te organiseren.

Voor 2012 is weer een groot aantal bijeenkomsten gepland. De reüniecommissie (en met name haar voorzitter Roel Gras) is al druk doende met alle voorbereidingen. Ik hoop dat wij weer velen hiermee van dienst kunnen zijn. De commissie wens ik veel wijsheid en doorzettingsvermogen toe.

Op 27 januari was het 18 jaar geleden dat de KMar tijdens een eenvoudige ceremonie te Schiphol de politietaak op de luchthavens in Nederland van de Rijkspolitie heeft overgenomen. In 2014 wordt dus niet alleen het 200-jarig bestaan van de KMar gevierd, maar ook dit 20-jarig jubileum! Begin 2013 zal naar verwachting de nieuwbouw voor het district KMar Schiphol in gebruik worden genomen. Het district zal dan over alle faciliteiten beschikken om ons personeel goed te legeren en op de taken voor te bereiden.

Naar verwachting zullen we dit jaar ook meer vernemen over de nieuwbouwplannen van het Nationaal Militair Museum (NMM) te Soesterberg. Eind januari heb ik een uitzending gezien over het Nationaal Historisch Museum. Ik wens de projectgroep toe dat hen een dergelijke gang van zaken bespaard zal blijven. Deze nieuwbouw staat overigens los van de relatie die ons museum te Buren met het NMM zal krijgen. Daarmee omtrent zal naar verwachting ook binnenkort duidelijkheid worden verkregen. In de Volkskrant van 28 januari werd aandacht besteed aan het spanningsveld tussen schaalvergroting en efficiency aan de ene kant en de kleinschaligheid en het onderling elkaar kennen aan de andere kant. Ik hoop vurig dat voor ons museum de juiste keuzes worden gemaakt!

Ik wens u veel leesplezier met ons vernieuwde blad en hoop ook dit jaar velen van u tijdens de bijeenkomsten te mogen ontmoeten.

Jack Vlaming
brigade-generaal b.d.
voorzitter SMC

Omslag:
Eigentijds vervoer op Schiphol

Reis niet voortgezet....paspoort bleek vals

De Koninklijke Marechaussee heeft nog niet zo lang geleden op Schiphol twee personen aangehouden op verdenking van mensensmokkel en paspoortvervalsing (reizen op het paspoort van een ander persoon).

Het tweetal, een 33-jarige vrouw en een 26-jarige man met Canadees paspoort, werd gecontroleerd door de Marechaussee tijdens een zogenaamde MTV-controle (Mobiel Toezicht Veiligheid). Meteen na aankomst uit Athene werden de paspoorten van beide personen aan de gate gecontroleerd en zagen de KMar-grensbewakers dat de man qua gelijkenis niet overeen kwam met de foto in zijn paspoort. Na onderzoek door documentenexperts van de Marechaussee bleek dat de man vermoedelijk op het paspoort van een ander reisde. Hij wordt verdacht van paspoortvervalsing. De vrouw wordt verdacht van mensensmokkel, omdat ze de man behulpzaam zou zijn geweest bij de reis die zou moeten eindigen in Canada. In de bagage werden onder meer documenten gevonden waarop te zien was dat er veelvuldig

geoefend is met het namaken van handtekeningen. Het sluisteam van de Marechaussee, dat zich richt op mensensmokkel en mensenhandel, zal verder onderzoek doen naar het incident.

Onderzoek na aantreffen circa 650.000 Noorse kronen

Het bureau Financiële Recherche van de Koninklijke Marechaussee doet onderzoek nadat in een kluis op Schiphol een tas met circa 650.000 Noorse kronen (circa 85.000 euro) werd aangetroffen.

De tas werd aangetroffen door medewerkers van een kluis-servicedienst op Schiphol, die vervolgens de Marechaussee erbij haalden. De kluis, waarin de tas werd aangetroffen, is bedoeld voor een opslag van maximaal zeven dagen. Na die termijn worden alle kluisen weer klaar gemaakt voor volgend gebruik. Financiële rechercheurs van de Marechaussee onderzoeken wie de tas heeft achtergelaten en of er mogelijk indicaties zijn van witwassen van crimineel verkregen geld. Het geld is in beslag genomen en het onderzoek vindt verder plaats onder leiding van het Openbaar Ministerie Haarlem.

Grote controle A4 en A58 bij Woensdrecht

De Koninklijke Marechaussee heeft, in samenwerking met de regiopolitie, Douane en Belastingdienst, een controle gehouden bij verkeersknooppunt Markiezaat in de buurt van Woensdrecht.

Een 21-jarige man uit Frankrijk werd aangehouden omdat hij in een gestolen voertuig reed. Een 32-jarige man eveneens uit Frankrijk kreeg een geldboete wegens het bezit van een busje pepperspray. Twee mannen uit Irak bleken illegaal in Nederland te verblijven en zijn in vreemdelingenbewaring gesteld. In totaal werden 365 voertuigen geflitst omdat ze te hard reden. De hoogst gemeten snelheid was 165 km/u. Verder werden twee mannen van 20 en 32 jaar uit IJsland en Portugal aangehouden omdat ze 165 gram marihuana bij zich hadden.

Veel geld in laptop, aanleiding tot onderzoek door KMar

De Koninklijke Marechaussee doet onderzoek naar witwassen, nadat bij een 39-jarige Nederlander 47.000 euro werd aangetroffen in zijn laptop.

De man werd bij uitreis gecontroleerd door rechercheurs van het Schipholteam, dat zich naast het bestrijden van drugssmokkel ook bezig houdt met het onderkennen van mogelijke geldkoeriers.

Toen het vermoeden rees dat de Amsterdammer mogelijk geld verstopt had in zijn laptop, werd de man aangehouden voor verder onderzoek door technische en financiële rechercheurs van de Marechaussee. Tijdens het technisch onderzoek vonden

rechercheurs achter het scherm van de laptop een grote hoeveelheid bankbiljetten, in coupures van vijfhonderd euro. De verdachte is aangehouden op verdenking van witwassen, omdat hij geen aannemelijke verklaring kon geven over hoe hij aan het geld kwam. Het onderzoek zal verder worden uitgevoerd door het bureau vervolgonderzoeken van de Politiedienst van de Marechaussee op Schiphol.

Twee mannen aangehouden voor heling

De Koninklijke Marechaussee heeft op de A1 bij Oldenzaal twee Twenteranders van 18 en 20 jaar aangehouden op verdenking van heling, nadat er 25 spelcomputers waren aangetroffen in hun voertuig.

De Marechaussee kwam de mannen op het spoor tijdens een controle Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV). Marechaussees zagen de spelcomputers in het voertuig van de verdachten liggen.

De mannen konden geen duidelijke verklaring geven hoe zij aan de spelcomputers waren gekomen. De wachmeesters besloten daarom de mannen aan te houden voor heling en mee te nemen naar het bureau van de marechaussee in Coevorden.

De 25 spelcomputers zijn in beslag genomen. De Marechaussee stelt een verder onderzoek in naar de zaak.

Vier aanhoudingen tijdens mobiele controle door Marechaussee bij Breda

De Koninklijke Marechaussee heeft op de A16 bij Breda een Algerijn en drie Fransen aangehouden op verdenking van diefstal, heling, verduistering en verboden wapenbezit.

Het viertal werd door een gecombineerd team van de Marechaussee Eindhoven en Hoogerheide gecontroleerd tijdens een zogenaamde MTV-controle (Mobiel Toezicht Veiligheid). Motorrijders van de Marechaussee hadden het viertal naar een parkeerplaats geleid om onder meer nader onderzoek in te stellen naar de staat van het voertuig. Het was de Marechaussee opgevallen dat een aantal voertuigonderdelen met tape waren bevestigd.

Toen het voertuig werd nagetrokken bleek de kentekenplaat te horen bij een ander voertuig, waarvoor een maand eerder een aangifte van diefstal van kentekenplaten was gedaan. De aangever bleek sinds de diefstal diverse aanmaningen van incassobureaus te hebben ontvangen in verband met niet

betalen na tanken. Nader onderzoek wees uit dat meerdere Franse kentekenplaten en een stroomstootwapen in de vorm van een GSM in de auto verstopt lagen.

De bestuurder van het voertuig blijft vastzitten voor verder onderzoek door de Marechaussee, de andere drie inzittenden zijn na verhoor in vrijheid gesteld.

De Koninklijke Marechaussee voert regelmatig mobiele controles uit in de grensgebieden, om onder meer migratiecriminaliteit te bestrijden.

Koninklijke Marechaussee houdt verdachte fraude 150 miljoen aan

De Koninklijke Marechaussee heeft op Schiphol een 40-jarige man uit India aangehouden die in de opsporingssystemen gesignaleerd stond wegens grootschalige bankfraude in de Verenigde Staten. De Amerikaanse autoriteiten zochten de man op verdenking van het wegsluizen van honderdvijftig miljoen dollar.

De verdachte kwam op Schiphol aan met een vlucht uit Mexico. Hij liep tegen de lamp bij een paspoortcontrole. Hij is inmiddels voorgeleid aan de rechter-commissaris, die besloot de man vast te houden totdat de Verenigde Staten een officieel verzoek tot uitlevering indienen.

In afwachting van de beslissing van de rechtbank in Haarlem over zijn uitlevering, zit de man voorlopig vast.

Eerder hield de Marechaussee bij een dergelijke controle al twee Oekraïense piloten aan omdat ze gesignaleerd stonden voor een fraude- of verduisteringszaak uit 2009.

Man met € 8400,-- aan boetes opgepakt

De Koninklijke Marechaussee heeft tijdens een mobiele controle op de A12 bij Zevenaar een 26-jarige man uit Purmerend aangehouden. Hij bleek nog voor ruim € 8400,-- euro aan boetes te moeten betalen.

De man kwam in een auto met Duits kenteken de grens over. Bij de controle gaf hij in eerste instantie een valse naam op. Nader onderzoek door de marechaussee toonde aan dat zijn rijbewijs was ingevorderd en dat hij nog 34 openstaande boetes had. Omdat de man het bedrag niet kon betalen, is hij overgebracht naar het politiebureau in Arnhem.

Tijdens de controle werd verder een Georgiër met een verlopen visum overgedragen aan de Duitse autoriteiten en werden nog diverse boetes geïnd.

Agenda

15 maart 2012

Reünie alle dienstplichtige lichten 1964

Reünie alle dienstplichtige lichten 1964, De Molen Harskamp.
Informatie: Marechausseenostalgie.nl 'Reünies', Arie van der Landen 0348-407630, 0612196631 en Cock Meijer 0181-662829, cockmeijer@hotmail.com.

12 april 2012

SMC-reünie Surinamegangers KMar

SMC-reünie 'Surinamegangers KMar' met partner, Marechausseemuseum Buren, aanvang 13.30 uur.
Informatie: Marechaussee Contact, december 2011, pagina 24 en 25 en www.marechausseecontact.nl

25 april 2012

SMC-contactmiddag Amsterdam/Badhoevedorp

SMC-contactmiddag 'Amsterdam / Badhoevedorp' in het KEK-gebouw op het terrein van de voormalige brigade KMar Badhoevedorp.
Informatie: Marechaussee Contact, december 2011, pagina 24 en 25 en www.marechausseecontact.nl

26 april 2012

Reünie lichting dienstplichtigen 1954-3

Reünie lichting dienstplichtigen 1954-3, 't Herdertje Voorthuizen.
Informatie: Marechausseenostalgie.nl 'Reünies', Nico Spin 010-4666111, 06-18205154, nico.spin@versatel.nl.

4 mei 2012

Herdenking Englandspiel Den Haag

Mede ter nagedachtenis aan de tien marechaussees die bij het Englandspiel zijn omgekomen, zal op vrijdag 4 mei 2012 de jaarlijkse herdenking van de gevallen ten gevolge van het Englandspiel plaatsvinden bij het monument aan de Waterpartij in de Scheveningse Bosjes Hogeweg te Den Haag.

Programma:

14.45 uur: Verzamelen

15.00 uur: Aanvang (precies om 15.00 uur)

Onmiddellijk na de herdenking worden er door nabestaanden bloemen bij het monument gelegd en door of namens

de Commandant van de Koninklijke Marechaussee en door vertegenwoordigers van verwante organisaties, waaronder Stichting Marechaussee Contact.
15.20 uur: Na afloop van de plechtigheid is er voor nabe-

16 mei 2012

Reünie voor alle dienstplichtigen 1961-4 101 Marbat

Reünie voor alle dienstplichtigen van 61-4 die in Nunspeet bij 101 Marbat gediend hebben op de Koning Willem III kazerne.

staanden en andere aanwezigen gelegenheid elkaar te ontmoeten in een gereserveerde zaal in het nabij gelegen hotel Crowne Plaza Den Haag – Van Stolkweg 1 - (voorheen het Promenade Hotel).

Informatie: Anne Beuving: 0478-582836 / email: anne.beuving@home.nl of Bert Jacobs: 046-4234548 / email: cisenbert-jacobs@zonnet.nl

6 juni 2012

SMC: bezoek aan Huis Doorn te Doorn

In mei 1920 betrok de Duitse Keizer Wilhelm II het Huis Doorn. Duitsland had de Eerste Wereldoorlog verloren, waarna op 9 november 1918 de Republiek werd uitgeroepen. De Keizer, die zich op dat moment in België bevond, kon z'n eigen land niet meer in en vroeg asiel aan in Nederland. Na enige tijd op Kasteel Amerongen te hebben gewoond, kocht hij in 1919 uit eigen middelen Huis Doorn. Het huis werd ingericht met objecten uit paleizen in Berlijn en Potsdam. Deze inboedel kwam in 59 treinwagons naar Nederland. Keizer Wilhelm bewoonde 'Huis Doorn' tot zijn dood in 1941. Op 18 maart 1920 werd Kapitein der KMar Marius van Houten aangewezen voor de beveiliging en bewaking van Keizer Wilhelm. Deze periode uit het leven van Marius van Houten is uitvoerig beschreven in het boek 'Marius van Houten, marechaussee en diplomaat' geschreven door Jos Smeets en uitgegeven door uitgeverij Boom in Amsterdam, ISBN 9789461054623.

Het arrangement:

09.30 – 10.30 uur:

Aankomst en ontvangst met koffie/thee en gebak in Restaurant 'De Oranjerie'. Langbroekerweg 16-A 3941 MT Doorn 11.00 uur:

Rondleiding met gids door Huis Doorn; (duur rondleiding: minimaal een uur). Aansluitend terug naar 'De Oranjerie' voor aperitief (op eigen kosten) en lunch. Na de lunch even tueel kort samenzijn en einde bezoek aan Huis Doorn.

Informatie:

Minimum aantal deelnemers is 25 personen.

'De Oranjerie' en Huis Doorn zijn gemakkelijk te bereiken met het OV, uitstappen NS-station Driebergen-Zeist, vervolgens met de bus lijn 50,81 of 56 naar Doorn en uitstappen bij halte 'Postkantoor' of De Beaufortweg'.

Kosten:

De kosten van dit arrangement - exclusief het aperitief- zijn

voor SMC-begunstigers en hun partner: €15,00 p.p. Niet begunstigers van SMC zijn ook welkom; hun bijdrage is €27,50 p.p. (exclusief aperitief).

Aanmelding:

Aanmelding door overmaking van de respectievelijke bedragen op ING-rekening 715795 t.n.v. Stichting Marechaussee Contact, Reüniecommissie, Walstro 33, 1273 BH Huizen, onder vermelding van 'Huis Doorn' Uw bijdrage dient uiterlijk op 18 mei 2012 te zijn bijgeschreven. Deelnemers krijgen een programma met routebeschrijving toegezonden. Niet begunstigers van SMC die willen deelnemen, kunnen gebruik maken van de lagere bijdrage, indien zij zich tijdig als begunstiger van SMC aanmelden.

Voor nadere informatie: voorzitter reüniecommissie Roel Gras, zie colofon

Attentie:

In Marechaussee Contact nummer 6 van december 2011 is de datum van de Algemene SMC Reünie 2012 weggevalen. De datum is: donderdag 11 oktober 2012, Partycentrum 'De Molen' Harskamp.

Geschiedenis KMar

De Marechaussee in bezettingstijd

Reeks artikelen over de geschiedenis van het Wapen, **deel XVI**
Door dr. J.P.E.G.Smeets

Gedurende de jaren 1940-1945 onderging de Marechaussee een ware gedaanteverandering. In juli 1940 verloor het Wapen het zo geliefde predicaat koninklijke en werd de militaire status voor de burgerstatus verruimd. Tegelijkertijd werd de Marechaussee overgeheveld van het Ministerie van Oorlog naar het Ministerie van Justitie.

Deze maatregelen waren in eerste instantie een schok voor de leden van de vooroorlogse Koninklijke Marechaussee. Toch was er, zo leek het althans, een stevige compensatie in de vorm van een zeer snelle uitbreiding. De reden daarvoor was dat de Duitsers de Nederlandse politie voor hun doelen wilden gebruiken en dat daarvoor een veel groter personeelsbestand nodig was. In de zomer van 1940 werd een grote wervingsactie gehouden en veel mannen die allang politiemannen hadden willen worden, meldden zich aan. Vooral de leden van het korps Politietroepen maakten een grote kans aangenomen te worden. Zo gebeurde het dat het Wapen der Marechaussee aan het eind van 1940 bijna 6.000 man sterk was terwijl het op 10 mei 1940 ongeveer 1.200 leden telde. Een enorme uitbreiding die vooral bij de leiding aanleiding tot optimisme was. De wensen die vóór de oorlog altijd waren gekoesterd, leken nu eindelijk onder het bezettingsregime vervuld te worden.

De domper liet niet lang op zich wachten. In de lente van 1941 gaven de Duitsers te kennen een politieopleidingschool op te willen zetten. Tot ontzetting van de leiding van de Marechaussee was de nazi-ideologie onderdeel van het lespakket. Van de Marechaussee werd verlangd dat het korps ervaren politiemensen zou leveren, die als docent dienden te gaan werken. De nieuw ingestroomde marechaussees moesten een vervolgopleiding, uiteraard naar nationaal-socialistische snit, volgen. De onvrede binnen de Marechaussee was groot. Leidinggevend overwoogen ontslag te nemen of pleitten voor het opheffen van de Marechaussee. Ongeveer tegelijkertijd voerde de Duitse SS-generaal H. Rauter de eerste grote politiereorganisatie door. Het burgerlijke rijkspolitiekorps van de Rijksveldwacht diende te worden opgeheven en zijn leden in de Marechaussee te worden opgenomen. Op 1 maart 1941 kreeg deze reorganisatie zijn beslag. De Marechaussee had dus zijn vooroorlogse concurrent overleefd, maar de gevoelens over dit 'succes' waren zeer gemengd.

In mei 1942 werden alle vooroorlogse Nederlandse officieren, inclusief die van de Marechaussee, door de Duitsers in krijgsgevangenschap afgevoerd. De Marechaussee werd hiermee als het ware onthoofd. Daar hadden de Duitsers echter allang rekening mee gehouden. Op sleutelposities werden personen geplaatst die lid van de NSB en/of lid van de SS waren. Voor de onderofficieren en de marechaussees werd het leven er niet makkelijker op. De beruchte overste Feenstra stuurde

Bureau van de administratie van de divisie der Koninklijke Marechaussee te 's-Hertogenbosch, februari 1943.

zelfs een aantal van zijn mannen naar het concentratiekamp. Een aantal van hen zou dit niet overleven. Al gauw werd het duidelijk dat het Rauter met de reorganisatie van 1941 lang niet ver genoeg ging. De Nederlandse politie moest verder worden gecentraliseerd, gemilitariseerd en, wellicht het belangrijkste, genazificeerd. Om dit te bereiken moest de politie in ons land gaan bestaan uit een Staatspolitie in de zeven grote steden en een Gendarmerie/Marechaussee op het platteland. Steden met een bepaald aantal inwoners behielden de gemeentepolitie. Ondanks bedenkingen van Nederlandse kant drukte Rauter deze reorganisatie op 1 maart 1943 door. De leden van de Marechaussee kregen nieuwe uniformen die van de zo begeerde nestels waren ontdaan. Het uniform was bovendien gemodelleerd naar het Duitse voorbeeld. Hoge pet, hoge laarzen, een rijbroek en een jasje met een platte kraag met daarop de distinctieven. Ook de rangen werden veranderd en waren in naam geënt op die uit het leger. De laatste fase van de oorlog gingen de meeste marechaussees in met weinig trots op het korps waarin zij dienden. Zeker de marechaussees die gedwongen in Engeland verbleven zouden hun collega's op het vasteland niet meer als marechaussees hebben herkend. Hoe het na de oorlog moest, wisten slechts weinigen.

Veteranendag Den Haag

Het drietal SMC-ers staat al in de startblokken: Henk Tervooren (coördinator), Peter Rutten (commandant detachement) en Loek van der Nes (manager Malieveld). De achtste Nationale Veteranendag in Den Haag komt op gang. Alle bekende veteranen schrijft Tervooren nog eens aan. Dit jaar niet meer degenen die voorheen taal noch teken van zich lieten horen. Deze dag - zaterdag 30 juni 2012 - is voor alle veteranen van de Koninklijke Marechaussee (KMar).

Inschrijven

Ook voor de niet-SMC'ers is SMC namens CKMar de contactpersoon. Zij doet ook de voordrachten aan het Stichtingsbestuur Nederlandse Veteranendag, zoals voor de drie veteranen bij de opening in de Ridderzaal en voor het opspelden van medailles bij de Medailleparade. Voor de Ridderzaal zullen meer jongere veteranen gevraagd worden. Je moet daar ook goed ter been zijn. Het formulier bij het veteranenblad Checkpoint (wordt ingevoegd in maart) dient u beslist bij SMC in te dienen: de heer H.P.P. Tervooren, Klingerbergsingel 87, 5925 AG Venlo (telefoon 077-3824761/06-55516765). De meesten ontvangen van hem vooraf al een schrijven met daarbij een ruimer opgavenformulier. Insturen vóór 1 april 2012. Voor alle informatie kunt u bij Henk Tervooren terecht.

Oorlogsveteranen in detachement voorop

Gezellig bijkletsen in een regenvrije tent

Veel belangstelling voor de Schiphol-hoek

Zanger/presentator Jeroen van der Boom

Nieuw-Guinea

Op 15 augustus 2012 is het vijftig jaar geleden dat ons land Nieuw-Guinea moest loslaten en het bestuur overdroeg aan de Verenigde Naties. Binnen nog geen jaar was ons laatste overzeese gebiedsdeel in de Oost al bij Indonesië gevoegd (mei 1963). Van 1950 tot 1962 dienden er 30.000 Nederlandse militairen voor kortere of langere tijd. Bij de verdediging in 1961/1962 werd ons militair potentieel sterk opgevoerd. Naast beroeps werden ook 24 KMar-dienstplichtigen van lichte 1961-5 naar de Oost gezonden. De redactie herinnert zich adjudant Piet Spee (nu 80 jaar). Bij de reünie in oktober 2001 van 1961-5 kwam dit fenomeen ook aan de orde. Aan dit bijzondere lustrum zal ook het Museum KMar in hun stand op het Malieveld aandacht besteden.

Defilé

Al jaren streeft SMC naar een groot detachement. Met uw hulp gaat het dit jaar lukken. Allen gaan gekleed in het verenigingstenu: blauwe blazer, grijze broek, baret, blauw/wit overhemd en stropdas. Een net donker pak is ook goed. De andere KMar-veteranen gaan in het tweede blok. Ze moeten zelf hun commandant kiezen. Slecht ter been? Dan kunt u opteren voor een instapkaart op naam voor een historisch voertuig of een tribunezitplaats bij het defileerpunt. Via SMC ontvangt men - ook voor de partner of begeleider - een NS-vrijvervoerbewijs, maaltijd- en consumptiebonnen. Voor algemene informatie kunt u ook de website www.veteranen-dag.nl raadplegen. Het wordt vast weer een prachtige dag met veel entertainment.

Veteranencruise 2012!?

SMC heeft formeel nog geen bericht ontvangen over de Veteranencruise. Naar verluidt gaat deze door in de laatste week van juni. Op dit moment heeft SMC twee veteranen genoteerd. Zij die niet of nauwelijks met vakantie kunnen (chronisch ziek of een beperking hebben) kunnen zich op voorhand aanmelden bij Frans Meijer (telefoon 0341-417087). Partners mogen niet mee. De opstapplaats zal Arnhem zijn. Roermond wordt weer bezocht. Over de rest van de vaarroute is men momenteel nog in overleg.

Vi- en LZV-kaartje

Alle veteranen krijgen een geplastificeerd kaartje met de gegevens van het Veteraneninstituut (Vi) en het Centraal Aanmeldpunt Veteranen van het Landelijk Zorgsysteem voor Veteranen (LZV) met daarin zeventien hoogwaardige zorginstellingen. Voor uitzend gerelateerde klachten meldt men zich bij het LZV. Voor algemene vragen kan je terecht bij het Vi. Het kaartje kan men bewaren in bijvoorbeeld zijn/haar portemonnee.

2400 KMar-veteranen extra

De Veteranenwet is in december 2011 ook door de Eerste Kamer goedgekeurd. Het wachten is nu op de implementatie. Dit kan wel tot medio 2012 duren. Dan krijgt de Marechaussee er ruim 2400 veteranen bij. Dit is personeel dat op vredesmissie is geweest en nu op de brigades werkt. Volgens de SMC-bronnen heeft de KMar 1742 oorlogsveteranen en 1225 vredesmissieveteranen. Ze zijn thuis of werken elders, maar zijn niet meer bij de KMar. Een deel van hen is aangesloten bij de SMC. Met Staf KMar wordt overleg gevoerd hoe de nieuwe veteranen bij de SMC-activiteiten betrokken kunnen gaan worden. Wordt vervolgd.

Kisten op eigen kosten

Eind 1946 werden twee compagnieën dienstplichtigen opgeroepen bij 3 en 4 DMC (Divisie Marechaussee Compagnie). Zij waren bestemd om na hun opleiding bij de Koninklijke Marechaussee op de Koning Willem III kazerne in Apeldoorn, te worden ingedeeld bij de Palmboom Divisie, die zou worden uitgezonden naar Nederlands-Indië. Zij moesten in Indië, naast de MP-dienst te Velde, ook de burgerpolitiedienst verrichten op plaatsen waar (nog) geen burgerpolitie functioneerde. Opgeleid werden zij hoofdzakelijk door kader dat in Engeland was geschoold.

Kleding, uitrusting en bewapening

Bij hun aankomst kregen zij een summiere uitrusting verstrekt, kleding en bewapening. Zo kregen zij slechts één uniform (battle dress), waarin alle diensten moesten worden verricht. Dit was zowel tijdens velddienst als exercitie, maar het was ook het uitgaanstenuue. Als wapen kregen zij het Lee Enfield-geweer. Omdat dat dit niet tot hun organieke bewapening behoorde werd het dan ook slechts gebruikt voor geweerexercitie en -gymnastiek. Door gebrek aan munitie werden er tijdens de opleiding die een half jaar duurde, slechts vijf schoten met dit geweer gelost op de schietbaan. Andere schietoefeningen waren er niet. Voor de later verstrekte revolver (wel organiek) was geen munitie voorradig en daar kon dus niet mee worden geoefend.

Vervoer

Om de kleding en uitrusting te vervoeren was een plunjezak beschikbaar. Hierin kon de gehele uitrusting plus twee dekens worden opgeborgen en vervoerd.

Nederlands-Indië

Begin 1947 werden 3 en 4 DMC verscheept naar Nederlands-Indië, met verschillende troepenschepen. Daar aangekomen werd steeds meer kleding, uitrusting en ook bewapening op de man uitgereikt. Dit waren onder andere: een tempat tidoer (opvouwbaar bed), tropenkleding, waaronder een camouflageoverall en jungleboots (sluipschoenen), motorkleding, bril en helm. De bewapening werd: stengun (later junglekarakabin of owengun), brengun, pistool, handgranaten en wapenstok. Ook kreeg iedereen nog een stel handboeien. Het was onmogelijk dit alles – bij de vrij veelvuldig voorkomende verplaatsingen op de buitenposten – in de plunjezak te verpakken.

Kisten

Noodgedwongen werd door iedereen – op eigen kosten – meestal een van tropisch hardhout vervaardigde (afsluitbare) kist aangeschaft bij de plaatselijke timmerman of meubelmaker. Degene die een wat luxere kist wilde, liet daar ook een uitneembare ondiepe lade met kleine vakjes in maken. Dat was gemakkelijk voor het achter slot opbergen van kleine

Foto 1 Archief Arie van Veen. Deze foto was gevoegd bij de Bataljonsorder omtrent het plaatsen van de kisten.

Foto 2 Archief Arie van Veen. Nabij Malang, 1948. Hout zagen door een kleine zelfstandige.

voorwerpen, zoals pistool, handgranaten, munitie en wapenstok. Voorschriften omtrent vorm en afmetingen waren er niet, waardoor het wel een ratjetoe van kisten werd wat de afmetingen betrof. Wel was er een bataljonsorder, dat de naam van de eigenaar met legernummer en zijn onderdeel er op diende te worden aangebracht met verf in duidelijk leesbare drukletters en cijfers. De kist diende afgesloten te zijn bij zijn afwezigheid. Het aanbrengen van de naam en de andere gegevens gebeurde met behulp van een schabloon of penseel. Volgens een bataljonsorder van commandant MP V, werd er ook voorgeschreven hoe de kist diende worden geplaatst op de slaapkamer. Dit was goed bedoeld, maar de ruimte (meestal een woning) waar het personeel van de buitenposten meestal de beschikking over had, liet dit maar zelden toe. Dan werd de kist naast het hoofdeind van de tempat tidoer gezet en op de kist bijvoorbeeld (familie-) foto's of andere kleine spulletjes geplaatst om een wat huiselijke sfeer te scheppen.

Demobilisatie

Nadat de diensttijd in Nederlands-Indië was afgelopen (een jaar of drie later) – het was inmiddels Indonesië geworden – werden de kisten gebruikt om de kleding- en uitrusting,

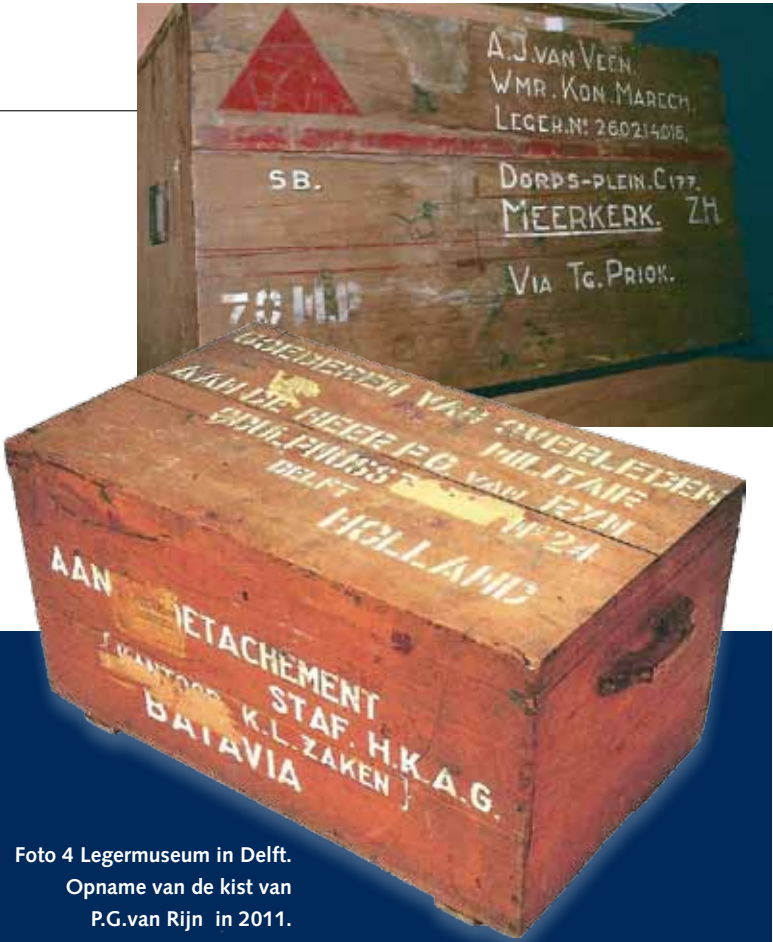

Foto 4 Legermuseum in Delft. Opname van de kist van P.G.van Rijn in 2011.

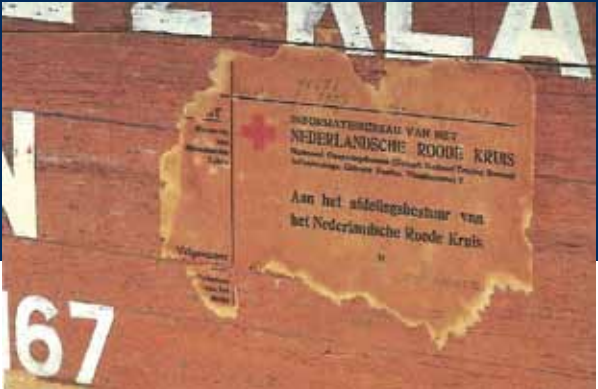

Foto 5 Legermuseum in Delft. Opname van de kist van P.G.van Rijn.

alsmede de persoonlijke eigendommen in te verpakken en als ruimbagage naar Nederland te verschepen door middel van de troepenschepen. Er dienden dan naast de persoonlijke gegevens, zoals naam, rang, legernummer en het huisadres, bovendien speciale aanduidingen te worden aangebracht 'Via Tg.Priok; SB'en een rode driehoek. Deze driehoek gaf aan, dat deze bagage als 'ruimbagage' diende te worden behandeld. De eigenaar moest er rekening mee houden, dat bagage die hij tijdens de zeereis nodig had, niet in de kist werd opgeborgen. Dit moest dan bijvoorbeeld in een koffer of plunjezak en ook voorzien van zijn gegevens.

Beveiliging

Al snel deed het gerucht de ronde, al dan niet waar, dat het havenpersoneel (in het bijzonder in Rotterdam) er een 'sport' van maakte, bij het lossen op de kade, de hijs waarin kisten zaten, met een flinke dreun op de kade te laten ploffen. Hierdoor sprongen er meerdere kisten open en viel de inhoud er – gedeeltelijk – uit. Deze was dan vele malen een prooi voor

Foto 3 Archief Arie van Veen. Opname van zijn kist nadat hij de reis Indonesië – Nederland had overleefd.

degenen die op de kade werkten, zo werd verteld. Iedereen beijverde zich dan ook, op diverse manieren zijn eigendommen te beveiligen. Zo werd de afgebeelde kist, voorzien van stalen hoeken – vervaardigd door personeel van de plaatselijke Genie – twee extra latten aangebracht op het vrij dunne deksel en werd het geheel bij de sigarettenfabriek 'Faroka' in Malang, rondom voorzien van stalen banden. Desondanks was bij aflevering op het woonadres, een houten lat en de stalen banden verdwenen, vertoonde het deksel meerdere scheuren, maar was de kist niet opengesprongen. Wel was het een en ander zoals houtsnijwerk, porseleinen bord et cetera zwaar beschadigd maar er was niets uit de kist verdwenen. Bij het later inleveren van de militaire kleding en uitrusting bij het KL-Demobilisatiecentrum 'Het Boskamp' in Amersfoort, bleek dat alle vermiste onderdelen hiervan – ongeacht hoe en waar dit was ontstaan – voor 100 % moesten te worden betaald, ondanks deze soms meer dan drie jaren waren gebruikt.

Bijzondere kist

Op 21 september 2011, trof een voorbijganger op de openbare weg in Delft – hij bracht zijn dochtertje naar school – een hardhouten kist aan bij het aangeboden grofvuil. Gelet op de naam (P.G.van Ryn), het opschrift 'van overleden militair', een adres in Delft, een lakstempel van de Militaire Politie en meerdere restanten van opgeplakte adressen (zoals van het Nederlandsche Rode Kruis), 'Aan detachement Staf H.K.A.G. (Kantoor K.L. Zaken) Batavia' veronderstelde hij hierdoor met een bijzondere kist van doen te hebben en bood haar aan bij het Legermuseum in Delft. Daar werd de kist – uiteraard – in dank aanvaardt. Jos Hilkhuisen, conservator bij het Legermuseum, stelde onmiddellijk een uitgebreid en grondig onderzoek in. Het resultaat: meerdere foto's van deze kist met een uitgebreide omschrijving, werden opgenomen onder het hoofdstuk 'Keuze uit de aanwinsten', Armamentaria (jaarboek Legermuseum) 2011/2012, aflevering 46. Uit dit onderzoek kwam onder meer naar voren, dat het de kist, die eigendom was van P(iet) G.van Rijn, gesneuveld in Malang op 12 juni 1949, met zijn overige persoonlijke eigendommen werd afgeleverd bij zijn ouders in Delft.

Opmerking:

- 1) Meerdere gegevens zijn ontleend aan Armamentaria, het jaarboek van het Legermuseum 2011/2012, aflevering 46 en de verstrekte informatie door conservator Jos Hilkhuisen.
- 2) Piet van Rijn is één van de zestig sobats van het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee, die in de periode 1945 t/m 1951 in Nederlands-Indië/Indonesië, het leven hebben verloren.

Foto 6 mevrouw M.D. Schell. Pasfoto van de dienstplichtig marechaussee der 1e klasse P.G.van Rijn, legernummer 26.09.30.167., behorende tot 3 DMC en ingedeeld bij MP V op Oost-Java. Hij sneuvelde op 12 juni 1949 in Malang. Hij is herbegraven op het Ere-veld Kembang Koening in Soerabaia.

Dienstplichtig uitgezonden naar Libanon of de Sinaï

Met zekere regelmaat besteedt Marechaussee Contact (MC) aandacht aan missies die door de KMar wereldwijd worden of werden uitgevoerd. En aan Nederlands-Indië, Korea en Nieuw Guinea wordt zelfs in elke uitgave een vaste rubriek gewijd. In de naoorlogse geschiedenis van de KMar is er voor het eerst sprake van missies in de jaren veertig en vijftig, waarna pas rond 1980 weer marechaussees worden uitgezonden en wel met toenemende frequentie en omvang, bijvoorbeeld naar Libanon, Sinaï, het voormalig Joegoslavië en tot op de dag van vandaag naar Afghanistan en enkele Afrikaanse landen.

Tot de opschorting van de dienstplicht namen ook dienstplichtige marechaussees deel aan missies. In Nederlands-Indië en Nieuw Guinea waren het zelfs voornamelijk dienstplichtigen die uitgezonden waren, terwijl er in de Koreatijd uitsluitend vrijwilligers hun bijdrage leverden. Tot de opschorting van de dienstplicht waren er in ieder geval in Libanon, Sinaï, Noord Irak, Kroatië en Bosnië dienstplichtige marechaussees toegevoegd aan de voornamelijk uit beroepspersoneel bestaande eenheden.

De redactie van MC is benieuwd naar de verhalen van oud-dienstplichtige SMC-begunstigers en zeker naar die van hen die een deel van hun dienstplicht in dienst van de internationale gemeenschap vervulden. In deze uitgave maken we kennis met twee van hen, Frank van der Pol en Ed van de Poll. De overeenkomst in hun naam is toevallig... Frank diende in Libanon bij de Verenigde Naties missie Unifil en Ed deed hetzelfde bij een multinationale missie MFO in de Sinaï, Egypte. Voor beide geldt dat zij zich vrijwillig gemeld hebben naar aanleiding van een oproep aan dienstplichtige marechaussees van dat moment, in het vervolg van dit artikel worden beide heren aan de lezer voorgesteld.

Frank van der Pol

Zo rond 1975 was het niet ongebruikelijk dat jongemannen besloten zich als dienstweigeraar te laten erkennen. Meestal

Eind van de opleiding in Assen, marechaussee van der Pol (met nestel) klaar om naar Libanon te vertrekken.

Uitreiking VN-medaille voor 3 maanden VN-dienst door Luitenant-kolonel T.Hovenier

niet op principiële gronden maar gewoon omdat men het niet zag zitten om veertien maanden op kazernes rond te hangen of zo... Dat was nou eenmaal het beeld dat men er toen vaak van had. Eén van die jongemannen was Utrechter Frank van

Bijna de hele KMar-ploeg met Force Commander Luitenant-generaal William O'Callaghan.

der Pol (1958) die indertijd na de middelbare school anderhalf jaar HTS gedaan had en daarna een tijdje ging werken, Tijdens dat werk weigerde hij dienst. Zijn poging liep op niets uit en hij besloot 'er het beste van te maken' en werd opgeroepen voor de lichte 1980-3. Zoals hij zelf zegt: 'Wel enigszins verbaasd dat ik na mijn poging tot dienstweigeren nota bene bij de Koninklijke Marechaussee geplaatst werd'.

Frank aan de Israëlische kant van de grensovergang Rosh Hanigra.

'Wel enigszins verbaasd dat ik na mijn poging tot dienstweigeren nota bene bij de Koninklijke Marechaussee geplaatst werd'

dito blauwe baret, aangevuld met dunne 'Franse' shirts. In Libanon aangekomen werd hij geplaatst bij de Brigade Haris. Een brigade naar het in Nederland gebruikelijke model met een adjudant als brigadecommandant. Na twee maanden werd hij overgeplaatst naar het Verenigde Naties Hoofdkwartier (UNHQ) in Naqoura van waaruit de waarnemersmissie aan de

In de MP jeep voor het MP house in Kafra. Van links naar rechts: dpl mar 2 Frank van der Pol, wmr Arend (Arie) Klomp, mar 1 Ton Arbon.

In 1980 was de dienstdienst veertien maanden, waarvan zes in de Willem III en acht bij een parate eenheid. Frank zou een uitzondering worden op dit schema. Tegen het eind van de opleiding werd meegedeeld dat de KMar twee dienstplichtigen zocht die in Libanon dienst wilden doen. De eerste plek was al gauw ingevuld en Frank van der Pol meldde zich aan voor de tweede. Hij werd uitgekozen en zijn opleidingsprogramma werd enigszins aangepast, hij moest bijvoorbeeld op de rijkschool alle rijbewijzen halen. Toen zijn lichte, tenminste zij die van de oorspronkelijke honderdtwintig man waren overgebleven paraat werden, moest Marechaussee der tweede klasse Van der Pol zich melden bij 44 Pantser Infanterie Brigade in Assen. Daar werden de uit te zenden marechaussees, enkele beroeps en twee dienstplichtigen, als waren ze infanterist, opgeleid voor Libanon. Achteraf gezien merkte Frank in Assen dat de landmacht toen nog niet zo ervaren was in het uitzenden van militairen, zo was de uitrusting gewoon de gebruikelijke, zoals het gewone uniform maar dan met een UN-blauw sjaltje en een

Libanees-Israëlische grens werd geleid. In Haris had hij goede contacten met de mannen van 'Onderhoud' en van de geneeskundige post. In Naqoura had Frank vooral persoonlijke contacten met de mensen die chauffeurs- en telexdiensten verzorgden voor de Nederlandse officieren daar. De feitelijke waarnemersmissie werd uitgevoerd door infanterieonderdelen van dezelfde nationaliteiten. Mede omdat de VN-militairen in Israël konden passagieren - in de buurt van Tel Aviv - was er in die regio een MP-post ingericht en wel in Herzlia, een badplaats aan de Middellandse Zee. Dit werd de volgende bestemming van Frank, waar hij samenwerkte met MP's uit landen als Zweden en Nigeria. Hierna volgde nog een detachering in Naharya waar de MP een grenspost runde aan de Libanees-Israëlische grens. Uiteindelijk kwam hij weer in Naqoura terecht waar hij zijn missie afsloot in mei 1981. Bij de brigade en de posten bestond de taak van de marechaussees uit patrouilleren en optreden bij incidenten tussen militairen onderling, afwikkelen van ongevallen zoals

bijvoorbeeld aanrijdingen tussen militairen onderling en met burgers, verkeersregeling, begeleiding van geldtransporten en escorteren van hoog bezoek. Een specifieke taak was het controleren van bagage, zowel bij de rotaties als bij het vertrek en de aankomst in verband met verlof. Wat de aanrijdingen met burgers betreft herinnert Frank zich dat het van belang was goede rapporten te maken omdat er anders 'opportunistische' claims door die burgers zouden volgen. Teruggekeerd in Nederland is Frank van der Pol vanuit Assen rechtstreeks naar huis gestuurd, met de KMar heeft hij toen geen contact meer gehad toen. Een mobilisatiebestemming heeft hij nooit gekregen en op herhaling is hij nooit geweest. Toch voelt hij zich een echte oud-marechaussee. Binnenkort wordt er een reünie gehouden door dienstplichtigen van 1980-3 die samen de opleiding in Apeldoorn volgden, Frank van der Pol kijkt er naar uit. Met oud-Libanongangers heeft hij geen contact, ooit bezocht hij wel een KMar-veteranendag. Nog steeds ziet hij zijn dienstmaten van de opleiding als 'zijn' marechausseecollega's. De oud-Libanonganger is momenteel zelfstandig werkzaam als fotograaf. Af en toe wordt hij nog wel eens aan zijn KMar-tijd herinnerd wanneer hij als verkeersregelaar optreedt tijdens de 'Utrecht Skate Parade', net als vroeger op een kruispunt het verkeer regelen, de hele colonne inhalen en weer op een volgend kruispunt aan de slag gaan. Maar dan wel op skates.

Dienst doen tijdens zo'n missie laat zijn sporen achter

'Je krijgt een goed begrip voor recht en onrecht' 'Er is bij mij twijfel overgebleven met betrekking tot de maakbaarheid van de maatschappij en dan vooral over de oplosbaarheid van internationale conflicten'. Zo maar wat zinnen die de redactie optekende uit de mond van deze oud-marechaussee die wel een heel bijzondere diensttijd doormaakte. Zijn ervaringen hebben hem zelfstandig en volwassen gemaakt, misschien ook wel omdat je vanuit een totaal andere wereld weer terug komt in je eigen wereld. Een eigen wereld waarin -en dat heeft Frank van der Pol in de loop van de tijd zeker ervaren- niet iedereen begrip op kan brengen voor zo'n missie in het algemeen en voor een uitgezonden militair in het bijzonder.

Kan zo weer actief worden, plunjebaal ligt in mijn Franse kelder

Met de tweede Van de(r) Pol(l), Ed van de Poll, had de redactie een interview via de digitale snelweg. Niet dat we niet via de gewone snelweg een ontmoeting wilden hebben, maar we wilden niet het risico lopen dat de SMC-penningmeester daar een stokje voor zou steken....Ed van de Poll (1960) woont namelijk sinds 2007 in het Zuid-Franse Cordes sur Ciel, waar hij samen met zijn broer en hun partners een camping runt. Op zich een mooi reisdoel maar iets te ver voor een interview.

Ed van de Poll

In tegenstelling tot Frank van der Pol twee jaar daarvoor wist Ed al dat hij tijdens de keuring zou proberen bij de Koninklijke Marechaussee geplaatst te worden, vooral dankzij de aansporingen van zijn vader die zelf ook bij de KMar zijn dienstplicht had vervuld en daar goede herinneringen aan overgehouden had. Begin 1982 begon hij aan zijn opleiding (lichting 82-1) waarna hij in juli 1982 bij 41 MarEsk in Harderwijk paraat werd. Daar

deed hij wat honderden dienstplichtige marechaussees voor en na hem deden zoals het begeleiden van verplaatsingen van militaire eenheden van en naar de Bondsrepubliek Duitsland.

In 1982 kon men zich vrijwillig melden voor uitzending. Ed van de Poll besloot dit te doen, samen met nog een andere dienstplichtige marechaussee meldde hij zich aan en in januari 1983 kregen ze te horen geselecteerd te zijn en zouden eind februari 1983 voor zes maanden naar de Sinaï vertrekken.

De uitzending volgde op de reguliere

diensttijd en hield feitelijk een vrijwillige verlenging van de diensttijd op contractbasis in. Van 23 februari tot 26 augustus 1983 was hij militair politiemann bij de MFO (Multinational Force & Observers) , gevestigd op het Noordkamp in El Gorah. De taak van de marechaussees vanuit dat kamp vertonen veel overeenkomst met die van Frank van der Pol enkele jaren eerder in Libanon. Er werden politiediensten uitgevoerd ten behoeve van de MFO-militairen zoals afhandelingen van aanrijdingen, snelheidscontroles, grens- en bagagecontroles. De KMar voerde meerdaagse patrouilletochten uit langs checkpoints en controlecentra. En net als in 1980 konden MFO-militairen passagieren in Tel Aviv, waar weekendpatrouilles toezicht hielden op de gang van zaken aldaar. Aan het antwoord op de vraag of hij wel eens terug is geweest voegt Ed spontaan zijn herinneringen toe: 'Eind jaren negentig heb ik op eigen gelegenheid samen met mijn partner een rondreis van een maand door Egypte gemaakt, waarbij we ook de Sinaï bezocht hebben. Wat vooral opviel, was de ontwikkeling van Naama Bay bij Sharm el Sheik (vlak bij MFO Zuid Kamp). Begin jaren tachtig een hippiestrand met

Ed van de Poll en internationale collega's.

1 hotel. Eind jaren negentig een grote vakantiekolonie aan de Rode zee. Ten aanzien van het werk aldaar is me vooral de samenwerking met meerdere nationaliteiten bijgebleven met als doel de uitvoering van de Camp David akkoorden. In 1982 werd de MFO in de Sinaï geïnstalleerd.'

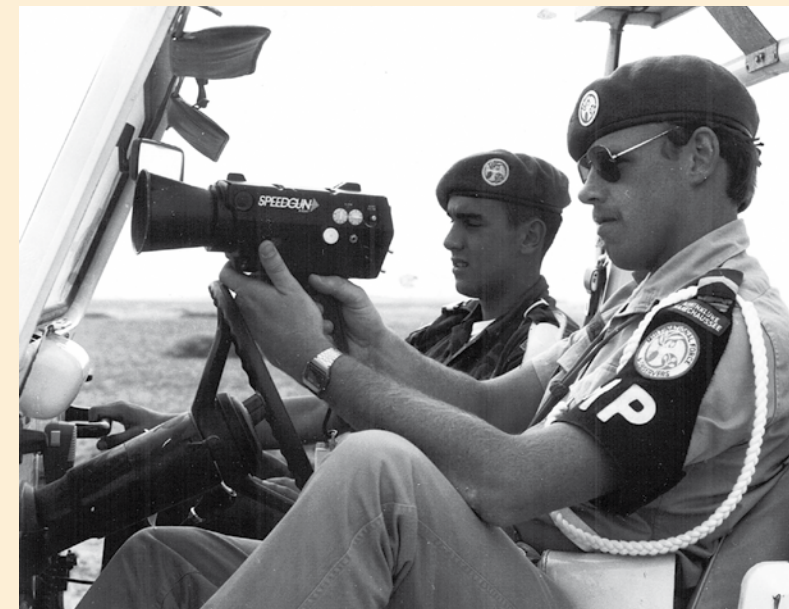
'Situaties die indruk op me hebben gemaakt: de aanblik van het vernietigde Yamit (stad door de Israëli's opgeblazen bij hun vertrek uit de Sinaï), de keer dat we bij spanningen met de plaatselijke bevolking in een Egyptisch dorp met onze UZI's rond moesten lopen om de rust te bewaren, twee desastreuze ongevallen waarbij MFO'ers betrokken. In positieve zin is me een geweldige ervaring bij gebleven die van invloed is op mijn verdere leven. Een prachtig deel van de wereld mogen zien in een team van geweldige mensen. Vele nationaliteiten ontmoet en leren kennen. Kortom, een levenservaring die ik niet had willen missen en waar ik met veel plezier op terugkijk en aan terugdenk'.

In september 1983 zwaaide marechaussee der tweede klasse Ed van de Poll af, zijn mobilisatiebestemming is hem niet concreet bekend, wel kan hij zo weer actief worden, zijn plunjebaal ligt nu in zijn Franse kelder....

Eind jaren tachtig is hij nog eens op een reünie in Apeldoorn geweest. Van enige betrokkenheid bij een veteranenorganisatie of bijvoorbeeld de veteranendag in Den Haag of de

Een tijdsbeeld dat gelijktijdig ook de strijd in Midden-Oosten verbeeld: een Israëlische nederzetting die ontruimd moest worden als gevolg van de Camp David akkoorden.

Snelheidscontrole in de Sinaï.

KMar-veteranendag is bij Ed van de Poll geen sprake. Sinds die reünie heeft hij geen contact meer gehad met oud-dienstplichtige collega's. Tot zijn verhuizing naar Frankrijk is hij lid van de Bond van Wapenbroeders geweest. Recent ontdekte hij de website van SMC en binnenkort zal hij zich als begunstiger aanmelden. Het was leuk om te horen dat Ed nog wel al die tijd contact heeft gehouden met een Colombiaanse MP waarmee hij in de Sinaï veel optrok en ook dat hij nu via het internet af en toe contact heeft met ex-MFO-ers.

Na zijn diensttijd is Ed gaan werken bij het taxibedrijf waar hij tijdens zijn studietijd – een niet afgemaakte rechtenstudie vóór zijn dienst – werkte. Hij werd hier bedrijfsleider en gooide na 25 jaar taxiwerk het roer om en nam samen met zijn broer de Camping Redon in Cordes sur Ciel over. Sinds vier jaar woont hij definitief in Frankrijk en geniet daar van de vrijheid, de leuke gasten, de zon en de prachtige omgeving. Vroeger heeft hij veel aan wedstrijdzwemmen en waterpolo gedaan, nu heeft hij een nieuwe hobby ontdekt, Geocoachen, een soort 'schatzoeken met een GPS-apparaat'.

Dienst doen tijdens zo'n missie laat zijn sporen achter

Zelf beschrijft Ed dat de invloed van zijn diensttijd op zijn leven behoorlijk groot is geweest. De KMar-tijd heeft zijn karakter gevormd en de missie-ervaring heeft daar nog een extra dimensie aan toegevoegd. Hij noemt zich zelf een wat onderkoelde einzelgänger en schrijft dat toe aan deze periode van zijn leven, maar vraagt zich tegelijk af of dat werkelijk wel zo is. Feit is dat hij het idee heeft dat zijn leven zonder de diensttijd-ervaringen anders zou zijn geweest. Hij besluit zijn verhaal met 'Ik ben blij dat ik de uitzending naar Sinaï heb meegemaakt'.

De redactie maakte kennis met twee oud-dienstplichtigen die op missie zijn geweest. Ze heten niet alleen bijna hetzelfde, hun verhalen hebben overeenkomsten en beide geven aan dat hun tijd bij de Koninklijke Marechaussee sporen heeft achtergelaten voor hun verdere leven.

Op 30 september 2011 waren onze veteranen weer bijeen in Apeldoorn en konden er weer oude herinneringen worden opgehaald. Een geliefd onderwerp daarbij is de opleiding die men destijds heeft gehad voordat men naar een ver en exotisch oord werd uitgezonden.

Opleidingen voor missies en uitzendingen; toen en nu

Hoe zagen die opleidingen en missievoorbereidingen er vroeger eigenlijk uit en hoe gaat er het tegenwoordig aan toe? Om een goede vergelijking te maken tussen 'toen' en 'nu' hadden wij een gesprek met kapitein Albert Zomer, Hoofd Personeel, Coördinatie en Missie Planning van de Brigade Buitenland Missies (BBM) in Nieuw Milligen. Deze officier houdt zich bezig met het voorbereiden en uitzenden - gereed maken van de huidige generatie Marechausseepersoneel maar hoorde in 1980 als jong marechaussee al bij de tweede rotatie die naar Zuid-Libanon ging om bij UNIFIL te dienen en na 'Libanon' volgden nog zeven buitenlandmissies met als laatste(?) een tour naar Uruzgan. Kortom, een echte 'missieveteraan' en als geen ander in staat om de oude en de nieuwe missieopleidingen met elkaar te kunnen vergelijken. We keken met hem vooral naar de opleidingen voor het personeel dat in 1979/1980 naar Zuid-Libanon vertrok.

Wat was UNIFIL ?

Na de Korea-oorlog en de vijandelikheden in Nieuw Guinea (1962) waren er jaren lang geen Nederlandse militairen meer uitgezonden geweest al hield de regering wel het 44ste Pantserinfanteriebataljon uit Zuidlaren beschikbaar

UNIFIL-opleiding Reek

UNIFIL-opleiding samen met infanterie

voor VN-missies. In 1978 deed de secretaris-generaal van de VN een beroep op die toezegging: Nederlandse militairen waren nodig om de United Nations Interim Forces in Libanon (UNIFIL) te versterken. UNIFIL moest dienst doen in een 10-15 kilometer brede gedemilitariseerde zone in Zuid-Libanon waar een Israëlische bezettingsmacht zich onder internationale druk had teruggetrokken en waar de VN-'blauwhelmen' er op moesten toezien dat PLO-strijders en andere Palestijnse terreurgroepen geen aanvallen en infiltraties meer zouden plegen op Noord-Israël vanuit het zo verscheurde Libanon.

Vrijwilliger Albert Zomer

'Ik zat in 1979 als 20 jarige Marechaussee op de brigade Oldenzaal toen ik hoorde van de eerste lichte Nederlandse militairen en Marechaussees die voor zes maanden naar Libanon werd uitgezonden. Dat trok mij ook wel; niet alleen vanwege het avontuur maar ook om de gelegenheid te hebben om eens het 'Heilige land' te kunnen bezoeken. Er bestond in die tijd bij de KMar geen 'bureau buitenlandmissies,' laat staan zoiets als het huidige District Landelijke en Buitenlandse Eenheden waar deze brigade een onderdeel van is. Via mijn brigadecommandant meldde ik mij als vrijwilliger aan bij Staf KMar en werd ik geselecteerd om met de volgende lichte in de periode 1980/1981 voor ruim zes maanden naar Zuid-Libanon te gaan. De hoofdmacht bestond uit infanteristen van het 41ste Pantserinfanteriebataljon en daar zou een kleine KMar-brigade van zo'n acht à tien man aan worden toegevoegd onder leiding van een adjudant. '

De militaire opleiding: speedmars!

'Het was voor het eerst in vele jaren dat Nederlandse militairen zouden worden uitgezonden en een speciale opleiding daarvoor bestond eenvoudig niet. Wij werden als Marechaussees gewoon toegevoegd aan het Infanteriebataljon en we hebben vanuit de Johan Willem Frisokazerne in Assen, samen in het groene gevechtspak, ruim drie maanden een intensieve infanterieopleiding gevolgd. Alles kwam weer langs: velddienst, speedmarsen, zelfhulp-kameradenhulp, verbindinglessen, Infanterieschietkamp met de bekende stormbaan. Op de 'mijnschool' in Reek leerden we omgaan met explosieven, het vinden en ruimen van mijnen en ook nog het inrichten van 'roadblocks'. Eigenlijk werd er bar weinig verteld over het conflict in Libanon en wat UNIFIL daar nu eigenlijk moest doen. Ik vond het helemaal niet vreemd om die hele opleiding samen te doen met dat infanteriebataljon; er

Hoe maak ik een Roadblock

is toen een hele sterke saamhorigheid ontstaan en ik kon het met mijn Landmachtcollega's uitstekend vinden. Ik begrijp niet dat sommige KMar-collega's daar in latere missies zo'n moeite mee hadden en zich zo van de Landmacht- of Luchtmachtcollega's afzonderden. Je moet tenslotte zo'n missie samen doen als Nederlandse eenheid en er ook voor zorgen dat iedereen weer behouden thuis komt. Je hebt als Marechaussee natuurlijk je eigen taken en verantwoordelijkheden en dat moet ook bij iedereen duidelijk zijn maar dat betekent

Missieveteraan kapitein Albert Zomer

Liggend 2e van rechts marechaussee Zomer

niet dat je s 'avonds niet samen een biertje kunt drinken. Ik ben tijdens de missie zelfs met een groepje infanterie-collega's voor een korte vakantie naar Israël geweest'.

De Marechaussee-opleiding: polaroidfoto's maken

'We kregen ook een stukje aanvullende opleiding op ons eigen Opleidingscentrum in Apeldoorn maar dat was niet zoveel. Er werden wat specifieke VN-documenten behandeld waar we mee te maken zouden krijgen en hoe we daar een aanrijding moesten behandelen en dat allemaal in het Engels. Het belangrijkste bij aanrijdingen was om snel een paar polaroidfoto's te maken van de aangerichte schade want anders claimde de eigenaar later zonder blikken of blozen een compleet vernielde auto of – ezelkar.

Thuisfrontcomité

'Nee, zoiets als een 'thuisfrontcomité' bestond toen niet; daar werd gewoon geen aandacht aan besteed. Er was ook niet veel contact vanuit mijn brigade Oldenzaal. Wel is één van mijn commandanten tijdens mijn uitzending langs geweest bij mijn ouders in Almelo. Dat heeft toen grote indruk op hen

gemaakt. Als ik nu kijk naar dat professionele en enthousiaste thuisfrontcomité wat er nu is, ja, dan is er een hoop verbeterd. Er waren toen trouwens ook geen regels over wat je wel of niet naar huis mocht schrijven en dat heeft wel eens tot paniek geleid bij familie die een brief verkeerd begrepen had. Ook dat is tegenwoordig strak geregeld zeker met al die internetverbindingen en mobieltjes.'

Opvang /nazorg

'Ook dat bestond toen niet. Je kwam terug en dat was het dan. Ik werd op de brigade verwelkomd met opmerkingen als : "Zo, leuke vakantie gehad ?" of met de vraag waar mijn nieuwe belastingvrije auto bleef. Ik heb daar in Libanon een uitstekende tijd gehad waar ik nog met veel plezier op terugkijk dus ik had toen helemaal geen behoefte aan een stukje nazorg. Bij één van mijn latere uitzendingen was dat wel even anders. Ik ben heel blij dat er nu standaard na elke buitenlandmissie zo'n goed gestructureerde opvang en nazorg is'.

De charme van elke missie: praktisch denken en pragmatisch werken

'Je kunt je natuurlijk strak houden aan je formele functiebeschrijving maar de charme van alle missies is toch wel om daarnaast initiatieven te ontplooiën om het leven van je zelf en anderen te veraangenamen. Ik heb met collega Victor Beglinger in Angola de Nederlandse Koninginnedag voor de missie georganiseerd. In Bosnië was ik ook voorzitter van de bouwcommissie om het gebouw van de Nationale Support Eenheid uit te breiden. Je kunt wel zeuren over wat er niet is maar je kunt ook zelf veel regelen. In Bosnië werd gevraagd of ik de Nederlandse nationale feestdag wilde organiseren want daar kon geld voor beschikbaar worden gesteld alleen was 30 april al voorbij. We hebben toen een nieuwe Nederlandse feestdag bedacht(!): de National Day Celebration op 5 oktober 2007. Kijk dat zijn de leuke extraatjes van zo'n missie'.

Latere missieopleidingen: veel enthousiasme maar weinig structuur

'Ik zeg het nog maar een keer: tegenwoordig is die hele missievoorbereiding echt 'maatwerk' geworden, toegespitst op je missiegebied en alles daar omheen is erg geprofessionaliseerd. Dat bestond vroeger eenvoudig niet maar toch, als ik terug kijk op de vele opleidingen die ik in de loop der jaren heb gevolgd dan herinner ik mij vooral het grote enthousiasme van de instructeurs die veel eigen initiatief toonden maar veel structuur zat er niet in en soms was er gewoon helemaal geen kennis van het land waar ik heen moest. Toen ik in 1995 moest worden opgeleid voor mijn uitzending naar Angola werd ik op de School voor Vredesmissies ingedeeld bij de opleiding voor Bosnië(!) Ja, daar had ik niet veel aan natuurlijk. Als ik nu terugkijk op mijn Libanonopleiding van 1980 en ik vergelijk het met nu, dan zeg ik nu achteraf: er ontbrak veel maar voor die tijd was het eigenlijk een uitstekende opleiding'.

(volgende keer: de missieopleidingen anno nu)

De onbekende helden van 1940-1945

Deel III : “Als de aarde zo een paradijs moet worden ...”

In het derde deel van deze serie beschrijft gastredacteur Henk G. Westland, luitenant-kolonel b.d. van de Koninklijke Landmacht, hoe marechaussee Van den Brink op 16 maart 1943 weigert een jodin te arresteren en onderduikt met de gevolgen voor hem en zijn familie, maar ook hoe een toevallige samenloop van omstandigheden hem fataal wordt.

Jacobus (Co) van den Brink wordt geboren op 3 november 1919 in Putten, zoon van Hendrik van den Brink en Melisje Ruiter. Vader van den Brink werkt met paard en wagen als loonwerker. Co groeit op in een Nederlands-hervormd gezin met vijf kinderen in het dorp Putten op de Noord-Veluwe. Na zijn schooljaren werkt hij als pakhuisknecht en helpt vader in het bedrijf. Hij verlooft zich met Mientje Schipper.

Het Nederlandse leger is al bijna vier maanden gemobiliseerd, als Co in december 1939 als dienstplichtige wordt ingelijfd

'Rijdschool in de Boreelkazerne te Deventer 1941/1942'

'Marechaussee-eskadron Arnhem op de Galgenberg 1941'

bij het 1e Regiment Artillerie. De afdelingen van dit regiment zijn al in hun oorlogskwartieren in de buurt van Amersfoort. Hij komt op bij het Depot Bereden Artillerie te Leiden en gaat in april 1940 als jong opgeleide korporaal naar het veldleger. Over de persoonlijke inzet van korporaal Van den Brink in de meidagen van 1940 is niets bekend. Na de Nederlandse capitulatie gaat hij eind mei 1940 met groot verlof. Co verbindt zich op 19 november 1940 als marechaussee te paard bij het Depot Marechaussee te Apeldoorn. In juni 1941 is hij geplaatst bij de Rijdschool in de Boreelkazerne te Deventer en daarna volgen plaatsingen bij het Marechaussee-eskadron Arnhem in februari 1942 en de politiepost Ermelo in april 1942. De bezetter reorganiseert de Nederlandse politie en Van den Brink wordt per 1 maart 1943 aangesteld als

“wachtmeester der Staatspolitie in vasten dienst en ingedeeld bij de Marechaussee (Gendarmerie) ter standplaats Ermelo”.

Drie marechaussees krijgen opdracht een jodin, die in het Ermelose ziekenhuis ‘Salem’ wordt verpleegd, te arresteren en haar over te brengen naar kamp Westerbork. Co weigert deze opdracht en gaat er tussenuit. Uit het Landelijke Berichten en Alarmeringssysteem komt de melding: “16-3-1943 Ermelo: marechaussee J. van den Brink te Putten spoorloos verdwenen. Uniform en wapens achtergelaten.

Gewetensconflict om Jodin naar Westerbork te brengen”. Helaas is de zieke jodin uiteindelijk toch gearresteerd en naar kamp Westerbork overgebracht. Co is op de vlucht en komt ten slotte terecht op een onderduikadres in het dorpje Geesteren in de Achterhoek. Hij komt in de kost bij Jan Karssenbarg en kan slapen in de zaadberg bij boer Esselink. In Geesteren en omgeving zitten honderden mensen ondergedoken, die door de plattelandsgemeenschap volledig in hun midden zijn opgenomen. Velen werken overdag op de boerderij en zo ook Co, die immers goed met paarden overweg kan.

Begin augustus 1943 breekt voor hem een zware periode aan. Om het politiepersoneel in het gareel te houden heeft de Höhere SS-und Polizeiführer Rauter bepaald, dat de familieleden van ondergedoken politiemannen zullen worden gegijzeld. Vader en moeder Van den Brink worden dan ook in de eerste week van augustus gearresteerd en via het Huis van Bewaring in Arnhem op 12 augustus naar kamp Vught gebracht. Korte tijd later worden broertje Lubbert (13 jaar) en zusje Heintje (11 jaar) met een smoes naar het politiebureau gelokt en ook naar kamp Vught gebracht. Maar ook al weet

Marechaussee van den Brink

de kleine Lubbert waar zijn broer Co is, hij vertelt niets. Het gezin wordt gescheiden: de vrouwen in het Frauenlager en de mannen in het Geisellager. In december bezoekt Rauter kamp Vught en zegt daar de ongeveer 150 gegijzelde familieleden toe dat ze voor Kerstmis weer naar huis mogen. Vader, moeder en de kinderen vieren de kerstdagen weer thuis in Putten.

In deze emotionele periode komt voor Co een bericht dat hem nog persoonlijker raakt. Zijn verloofde Mientje is in november bevallen van een dochtertje. In het komende jaar lukt het hem om enkele malen onopgemerkt door de autoriteiten in Putten bij hen op bezoek te gaan. Trouwen is vooralsnog onmogelijk.

In oktober 1944 hoort Co van het drama dat zich in Putten heeft afgespeeld. Op 11 oktober is daar door de Duitsers een

Brief van ouders aan kinderen uit Huis van Bewaring

grote razzia gehouden. Zeven mannen zijn doodgeschoten en ongeveer zeshonderd mannen, waaronder ook zijn drie jaar jongere broer Gerrit, zijn gearresteerd en weggevoerd naar het concentratiekamp Neuengamme bij Hamburg. Ook zijn daar meer dan honderd huizen door de bezetter plat gebrand.

Inmiddels hebben in Geesteren Co en zes andere onderduikers in augustus 1944 een stootgroep gevormd, die vanaf september deel uit maakt van de Binnenlandse Strijdkrachten. De groep krijgt opdracht alle Duitse troepenbewegingen en inkwartieringen te melden en wordt driemaal opgeroepen voor een wapendropping. De eerste twee droppings op ‘Het Grote Veld’ gaan wegens slecht weer niet door. De derde dropping zal gebeuren in de laatste week van november en voor de ontmoeting met de Borculose stootgroep geldt deze keer het wachtwoord ‘de aarde wordt een paradijs’. De Borculose groep heeft de seinlampen bij zich, maar komt echter te laat aan op het droppingerrein. Het vliegtuig is wel op tijd, maar zonder lampen kunnen ze niets doen. Co vraagt zich die nacht hardop af: “Jongens als de aarde zo een paradijs moet worden, zullen wij het dan nog beleven?” Woorden die enkele dagen later nog zullen worden gememoreerd ....

Het zuidelijke deel van Nederland is al door de geallieerde legers bevrijd en de Duitsers bereiden hun verdediging ten noorden van de Rijn voor. Ook van de gemeente Borculo

JACOBUS VAN DEN BRINK
GEB. 3 NOV. 1919 VOOR 'T VADERLAND GEVALLEN

Grafkruis J van den Brink.

vordert de bezetter honderden mannen om stellingen te graven. Hier is echter maar weinig animo voor en om de bevolking onder druk te zetten, zullen inwoners in gijzeling worden genomen. In de avond van 30 november houdt een Duitse patrouille aangevuld met mannen van de brandweerpolitie uit Doesburg een razzia. Het toeval wil dat op diezelfde dag opperwachtmeester Bource van de Marechaussee met zijn gezin gaat onderduiken. Co en boer Esselink helpen hem die avond in spertijd met een transportfiets om wat spullen te verhuizen. Maar bij de derde keer fietsen de twee mannen recht in de armen van de patrouille. Co springt meteen van de fiets en vlucht over het land weg, maar wordt achtervolgd door twee brandweermannen. Bij het derde schot valt Co dood neer.

De dood van Co is een zware klap voor de Geesterense

Brief uit Vught van Heintje.

gemeenschap en de voorbereidingen voor zijn begrafenis zijn in gang gezet. Toch kan gelukkig nog de familie in Putten op tijd worden gewaarschuwd en ziet Co's vader kans om met een vrachtauto van Van Gend & Loos het lichaam van zijn zoon op te halen. Op de terugweg bij het passeren van de IJssel moet van de controlepost wel eerst de kist worden geopend om verder te mogen. Co van den Brink is begraven op de gemeentelijke begraafplaats te Putten. Zijn naam is opgenomen in het Gulden Boek - Lijst van Gevallenen van het Wapen der Koninklijke Marechaussee 1940-1945.

Broer Gerrit van den Brink is op 19 april 1945 overleden in het concentratiekamp Neuengamme. Het lid van de brandweerpolitie Van D. moet zich verantwoorden voor het Bijzonder Gerechtshof te Arnhem. Hij voert aan dat hij niet met de vooropgezette bedoeling Van den Brink heeft doodgeschoten, maar dat hij onder dwang van en uit angst voor de begeleidende Duitsers heeft gehandeld. De procureur-fiscaal eist acht jaar tewerkstelling in een Rijkswerkinrichting.

Caption: Bronnen zijn bij de auteur opvraagbaar. De foto's van Co van de Brink en de brieven zijn beschikbaar gesteld door mevrouw H van den Brink - van Dam. De foto's van de Rijdschool en Eskadron Arnhem zijn afkomstig van het Marechausseemuseum.

Tweedaagse reservisten District West

Op 25 en 26 november 2011 hebben reservisten van District West hun tweedaagse teamactiviteit gehad. Geheel in stijl van de reservisten hebben ze op 25 november een verkeerscontrole gehouden en op 26 november een steentje bijgedragen aan de grensbewaking in Hoek van Holland.

Vrijdag

Op vrijdagmiddag begonnen de reservisten met een verkeerscontrole op 'Rotterdam /The Hague Airport'. Met behulp van opperwachtmeester (ow) De Roo van brigade Rotterdam is er een dagenlange voorbereiding aan voorafgegaan om dit allemaal in goede banen te leiden. Om 16.00 uur startte de verkeerscontrole op twee locaties op de luchthaven. Met hulp van een radarauto zijn enkele snelheidsovertreders gepakt. Vervolgens sprak een team van reservisten deze mensen aan op hun rijgedrag en bekeurde hen daarvoor. Op de tweede locatie was er een algemene

De hond is getraind voor het opsporen van mensen

De hond behaalt - soms met kapiolen - zijn doel

De groep reservisten bij elkaar

verkeerscontrole. Bij deze controle lette men op de algemene technische staat van de auto. Met behulp van de VOA (verkeersongevallenanalyse) werden de voertuigen technisch beoordeeld. Bij deze controle zijn de nodige voertuigen gecontroleerd om daarna veilig hun reis te vervolgen. Enkele voertuigen hadden wat meer aandacht nodig zoals kapotte verlichting, te veel inzittenden of het niet veilig vervoeren van een baby. Na deze succesvolle controle sloten de reservisten de avond stijlvol af op de Koningin Beatrix kazerne in Den Haag, met een hapje en een drankje om de teamgeest te bevorderen en de dag te evalueren.

Zaterdag

Zaterdag stond de dag voor de reservisten van District West in het teken van grensbewaking. Wederom onder leiding van ow De Roo, begon deze dag in de haven van Hoek van Holland. Daar controleerde men het uitreizend vrachtverkeer dat de oversteek naar Engeland maakte. Bij deze controle wisselden de beroeps en reservisten met elkaar de nodige 'tips and tricks' uit. Bij de controle op uit reizende vrachtauto's zijn geen bijzonderheden aangetroffen. Enkele uren later bij binnenkomst van de boot uit Engeland, zijn de nodige vrachtauto's gecontroleerd. Bij deze controle ondersteunde een hond de reservisten. Door de inzet van deze hond, getraind in het opsporen van mensen, ging de controle op inreizend verkeer beduidend sneller. Daarnaast konden de reservisten rekenen op de nodige tips en adviezen. De reservisten keken na afloop terug op twee nuttige dagen die in het teken stonden van het werk waar de Koninklijke Marechaussee voor staat. Met behulp van inzet van beroepscollega's is er in twee dagen veel geleerd en informatie uitgewisseld. In de toekomst hopen de reservisten uit District West dit dan ook vaker op deze manier te mogen organiseren.

Flikken Maastricht

In het nieuwe – al weer het zesde! - seizoen van de politieserie Flikken Maastricht zullen de kijkers de Koninklijke Marechaussee regelmatig voorbij zien komen. Jim de Koning (1967) was van 1986 t/m 1999 werkzaam bij de KMar en sinds 2000 werkt hij bij de Regiopolitie Brabant Zuid-Oost. Als hobby is de oud-marechaussee figurant in Flikken Maastricht. Onder de titel 'Fikken Maastricht', achter de schermen' heeft Jim de Koning een boek geschreven waarin hij een unieke kijk geeft achter de schermen van deze populaire serie.

Onder begunstigers van SMC zullen zeker veel trouwe kijkers zijn die er waarschijnlijk nooit bij stilgestaan hebben dat het maken van een enkele aflevering zo'n vijftien dagen vergt. Het boek geeft antwoord op vragen als:

Wat komt er zoals bij kijken? Wie van de hoofdrolspelers werd tijdens een opname bijna gewurgd? Kunnen de acteurs echt schieten? Aangevuld met anekdotes, ervaringen op de set van cast en crew, onthullingen, interviews en portretten wordt de lezer meegenomen op een heerlijke rondleiding op de set van Flikken Maastricht.

De normale winkelprijs van het boek is € 19,95 maar SMC-begunstigers kunnen het boek aanschaffen voor slechts € 10,-! (hier komen dan alleen nog € 3,- verzendkosten bij). Geïnteresseerden kunnen hiervoor even een mail sturen naar boekflikkenmaastricht@gmail.com.

Lintje voor vogelman Kleijn

SMC-begunstiger Hermen Kleijn is op 17 december benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Hij kreeg de onderscheiding vanwege zijn inspanningen voor verschillende Leerdamse verenigingen, 'De Vogelvriend' in het bijzonder. Hermen Kleijn is medeoprichter en bestuurslid van De Vogelvriend, hij verzorgde het clubblad, heeft gezorgd voor het verenigingsgebouw en organiseert al zestien jaar lang de in binnen- en buitenland bekende Internationale Frisé- en Houdingdag in Leerdam. 'De heer Kleijn is dus van onschatbare waarde voor deze vereniging', oordeelde burgemeester Victor Molkenboer. Ook Zwem- & Poloclub de Linge mag al sinds 1981 rekenen op zijn inspanningen als tijdwaarnemer of jurysecretaris. Kleijn is verder ook al jaren actief lid van de wandelsportvereniging 'Prins Bernard' in Leerdam. Op 2 februari 1966 begon Hermen Kleijn aan zijn marechaussee-loopbaan op de Koning Willem III kazerne te Apeldoorn. Hierna volgde overplaatsing naar de wachtbrigade Soestdijk/ Drakensteyn. Tijdens de wachtbrigadeperiode was prinses Beatrix in verwachting van prins Willem Alexander en met de bevalling werden alle verloven ingetrokken (zes weken). Vervolgens was hij werkzaam op een aantal brigades, o.a.

Exclusieve aanbieding voor SMC-begunstigers

In de rubriek SMC Oud-dienstplichtigen pagina 12 en verder zijn de ervaringen van oud-marechaussee Ed van de Poll in de Sinaï beschreven. Sinds 2007 runt hij een camping in het zuiden van Frankrijk. Tijdens de contacten met de redactie heeft hij een aardig exclusief aanbod gedaan aan SMC-begunstigers.

SMC-begunstigers betalen in de periode van 1 april tot 1 juli en van 15 augustus tot 14 oktober slechts € 16,- per nacht per plek, voor twee personen, stroom en eventueel een hond. Daarnaast geldt voor SMC-begunstigers: 7 = 6, 14 = 12 en 21 = 18. (dus meer dagen voor minder...) De toeristenbelasting valt buiten deze regeling. Maak u bekend als SMC-begunstiger en profiteer van dit aanbod!

Camping Camp Redon, 81170 Cordes sur Ciel, Frankrijk

Email: Info@campredon.com
Website: www.campredon.com
Telefoon: 0033563561464

Even voorstellen!

De overgang van het samen met de Commandant van het Wapen uitgeven van Marechaussee Contact naar het geheel onder eigen regie uitgeven er van, is voor de redactie aanleiding om zichzelf eens bij de lezers te introduceren. De redacteurs, allen begunstiger van SMC, werken als vrijwillige medewerkers mee aan het informeren over de Marechaussee van nu en toen en over de activiteiten van SMC in het bijzonder, waarmee Marechaussee Contact een blad is van en voor SMC-begunstigers. Zes maal per jaar houden ze een redactievergadering en honderden keren per jaar vliegen redactiemails over het net om uiteindelijk zes tijdschriften per jaar het licht te laten zien....
Zij stellen zich aan U voor:

Erik C.G. Boom (1965-5)

Hij heeft, voordat hij bij het Wapen kwam, eerst zes jaar gevaren op de grote handelsvaart, Afrika, Australië, Japan, Hongkong, Paramaribo, noem maar op, gezien.

Bij de KMar dienst gedaan op Brigade Soestdijk daarna Robert Kochplantsoen in Amsterdam, en Het Loo. De rellen in Amsterdam van de 1966 meegemaakt en de daarop volgende woelige jaren.

Na zeven jaar overgestapt naar de KL, opgeleid tot sergeant bij de infanterie. Geplaatst in Assen daarna als instructeur in Ermelo. Later omgeschoold tot OO-beheerder. Functies gehad bij Ststcie 43 Painbrig te Havelte, daarna Staf 42 Painfbrig als Smlog en als Aoloog bij Herstelcie. Bij de reorganisatie in '94 werd de 44 Painfbataljon van 42 Painfbrigade opgeheven. Overgeplaatst in de functie Aoloog bij Provinciaal Militaire Commando-Gelderland, wat drie jaar later ook werd opgeheven en hij met FLO ging. De leukste tijden waren dienst doen bij de KMar en als 'logistiek'.

Redactiewerk was hem niet onbekend, het is leuk om te doen en fotowerk van reünies en bijeenkomsten en verslagen maken hoort er ook bij.

Marion Broekhuizen-Klijnhout

Zij maakte als medewerkster van het Museum der Koninklijke Marechaussee kennis met SMC. Reageerde positief op het verzoek om redactielid te worden. Heeft de studie Algemene Sociale Wetenschappen afgerond en voor haar afstudeeronderzoek heeft zij onderzoek gedaan naar de behoefte van leden van de Koninklijke Marechaussee aan geestelijke verzorging. Dit gebeurde in opdracht van de geestelijke verzorgers bij de Koninklijke Marechaussee. Werkt sinds 2003 voor het museum der Koninklijke Marechaussee met een pauze van twee jaar waarin zij als accountmanager voor Frankrijk heeft gewerkt bij een importeur van relatiegeschenken. Sinds 2009 één van de redactieleden van Marechaussee Contact en schreef daarvoor sporadisch een artikeltje voor het Marechaussee Contact.

Hardy Damen (1960-3)

Gaf bij de dienstplichtkeuring aan wel bij de Marechaussee te willen, iemand uit zijn vriendenkring was er al bij en vertelde enthousiast verhalen. Hij heeft er nooit spijt van gehad, paraat bij 11 Marechaussee Compagnie in de Oranjekazerne in Schaarsbergen. Vrijwel altijd onderweg in Nederland en West-Duitsland, bijzondere herinneringen aan La Courtine en het alarm ten tijde van de bouw van de Berlijnse muur.

Twee maanden langer gediend (23 maanden) vanwege de internationale situatie in 1961. Vanaf 1967 werkzaam in diverse managementfuncties in de kantoormeubelbranche, waarvan 15 jaar als marketing-manager. In zijn vrije tijd vervulde hij bestuursfuncties in politiek, onderwijs en sport. Al die tijd nooit meer iets van defensie gehoord, geen vroegere dienstmaten ontmoet, maar de KMar heeft wel degelijk invloed gehad op zijn verdere leven.

Om medische redenen afgekeurd zocht hij naar zinvolle tijdbesteding en kwam via Marechausseenostalgie.nl achter het bestaan van SMC, werd begunstiger en bezocht enkele contactmiddagen en Algemene Reünies, de herinneringen aan de dienstdienst kwamen weer boven. Hij reageerde op een oproep en is sinds januari 2009 redacteur dienstplichtigen en communicatieadviseur a.i.

SMC is in zijn ogen een unieke organisatie voor zowel oud-beroeps en oud-dienstplichtige marechaussees, SMC informeert over het heden en waardeert het verleden van de KMar.

Roel Bouwman (1961-4)

Was beroepsmarechaussee en destijds werkzaam bij brigade Amsterdam-haven. Verliet het Wapen voor een loopbaan bij ministerie van Buitenlandse Zaken en had samen met zijn gezin een tiental plaatsingen in diverse werelddelen. Beëindigde zijn loopbaan bij Buitenlandse Zaken als waarnemend Consul-Generaal in Sydney (Australië) en keerde in 2005 terug naar Nederland.

Hij heeft altijd, ook als begunstiger, een band onderhouden met het Wapen en kwam in 2006 als vrijwilliger bij de SMC. Hij meent door zijn werk bij de SMC een goede bijdrage te kunnen leveren aan de versterking van de muur van vrienden rond het Wapen.

Binnen de redactie verzorgt hij de rubriek 'Nestelpennen' en levert verslagen en foto's van Reünies en Contactdagen.

Willem Geense (1969-5)

Startte in 1969 als a.s. beroeps-officier bij de Landmacht op de Koninklijke Militaire Academie in Breda en stapte in 1978 over naar de KMar. Het feit dat vader bij de vooroorlogse Marechaussee had gediend, speelde hierbij een grote rol.

Na een parate functie als EC bij 104 Maresk in Nunspeet, vele functies bekleed bij het Wapen onder andere op gebied van opleidingen en Districtsfuncties in District Noord en Gelderland. Kennis gemaakt met internationaal optreden als Provost Marshall bij AFCENT in Brunssum en daarna uitgezonden geweest als PM in voormalig Joego-Slavië. Laatste functie, Nationaal Vertegenwoordiger bij Headquarters AFCENT/AFNORTH in Brunssum, startte precies in de week van de aanslagen op WTC in New York met als gevolg: grote onrust onder de Amerikaanse gezinnen en -scholen in Zuid-Limburg. Mocht de eerste 5 Veteranendagen van de KMar op de Koning Willem III-kazerne organiseren en maakte daarbij voor het eerst kennis met onze fantastische veteranen waarbij vooral de Indië-gangers grote indruk hebben gemaakt.

Sinds een aantal jaren verbonden aan de redactie van het MC en daarbij vooral geïnteresseerd in 'geschiedkundige' artikelen over het Wapen zoals de bijstandsoperaties in het verleden, interviews met oud-politietroepers, ontstaansgeschiedenis van de organisatie ed.

Frans Meijer (1964-3)

Kwam als dienstplichtige en verliet het Wapen als luitenant-kolonel. Mocht als wachtmeester officier van speciale diensten worden. Een kwart van zijn dienstdienst was hij groen, de parate KMar. Als jong officier ook vier jaar in blauw in Amsterdam. Prachtig. Behaalde met het Vierdaagse detachement de BLS-vaan. Met honderden ook de vlaggenparade verricht in het Goffert-stadion. Het maandsalaris bij vijfendertig jaar dienstdienst besteedde hij aan een safari met zijn kinderen in Zuid-Afrika. Hun voordeel uit zijn Koninklijke Onderscheiding van 1998. Was tweemaal op vredesmissie in Bosnië. Zijn laatste functie was bij het Kabinet van Staf KMar. Reisde met de Mongolië Express van Moskou naar Peking. Wil nu nog met een Russische ijsbreker naar Antarctica. Andere hobby's? Te veel om op te noemen.

Is SMC-redacteur vanaf 2000: reservisten, veteranen en andere items zoals de serie over La Courtine. Sedert 2004 ook SMC-bestuurder: voorzitter afdeling reservisten en veteranen. Als zodanig ook bestuurder bij het Veteranen Platform en bij de projectorganisatie Veteranendag-KMar. Zijn motto: eens marechaussee, altijd marechaussee.

Jack Vlaming (sept. 1968)

Na de opleiding aan de KMA (1968 – 1972) en 4 jaar dienstdienst bij de luchtdoelartillerie is hij in 1976 overgegaan naar de Koninklijke Marechaussee. Bij het Wapen heeft hij diverse functies vervuld. De laatste functies waren: commandant district KMar Schiphol (1998-2002) en plaatsvervangend commandant KMar (2002-2005).

Sinds maart 2006 is hij voorzitter van SMC. Samen met de andere leden van het bestuur en de bestuursmedewerkers spant hij zich in voor het in stand houden van de muur van vrienden rond het Wapen en het bevorderen van de onderlinge contacten tussen de leden van het Wapen. Als voorzitter van de Stichting zit hij ook de redactievergaderingen voor. Naast zijn vaste rubriek 'Observaties' verzorgt hij met Hardy Damen het opstellen en versturen van de digitale nieuwsbrief.

Nieuwe begunstigers

R.A.R. de Backer Ber 84-1 MFO; UNIPTF	A.W.M. Kerstens Dpl 70-1	P.C.O. Polderman Ber 82-6	J.M.P.F. Ramaekers Burger ambtenaar
D. Bunskoek Ber 70-2 UNPROFOR	W. Messink Ber 73-2 MFO; UNTAG	E.A. van de Poll Dpl 82-1 KVV ; MFO	C.A.C. van der Roer Ber 72-4
L.H. Coppen Ber 82-1 MFO; EUPM: SFOR UNPROFOR; UNIPTF	G.C.J. Oudejans Dpl 65-2	Politie Amsterdam-Amstelland Mediatheek	W.F.M. van de Ven Ber 75-6
R. van Dijk Dpl 86-3	Mevr. C. Pieters-Kostering Weduwe van M.T.P.P. Pieters	Politie Gelderland-Midden Interregionale bibliotheek	J. Walvius Ber 77-2 UNIPTF
		Politie Gelderland-Zuid Interregionale bibliotheek	

Wij heten de nieuwe begunstigers van harte welkom. In totaal vormen nu 3429 begunstigers, die dienen of gediend hebben bij de Koninklijke Marechaussee, het Korps Politietroepen of het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee (of hun partners) en afkomstig zijn uit alle delen van onze bevolking, een substantiële kring van vrienden rondom het Wapen der Koninklijke Marechaussee.

Het SMC-Bestuur

Overleden begunstigers

K. Bekker Geboren op 13 juli 1925 Overleden op 27 december 2011 Dpl 1 DMC Ned. Indië; 2 MPI	H. Kragt Geboren op 25 juli 1927 Overleden op 3 december 2011 Dpl 4 DMC; Ned. Indië; 1 MPIII	H.G.W. Scheurink Geboren op 23 februari 1926 Overleden juni 2011 Dpl 3 DMC Ned. Indië; 3MPV	A.J.J. Stinissen Geboren op 10 april 1918 Overleden op 29 december 2011 Ber
W. van der Ent Geboren op 11 februari 1928 Overleden op 7 december 2011 Dpl Ned. Indië; 1 MPV Ber '51- '83	M. Melissen Geboren op 28 januari 1926 Overleden eind november 2011 Dpl 3 DMC Ned. Indië; 1 MPI; 1 MPIV	G. Schipper Geboren op 11 januari 1925 Overleden op 16 december 2011 Dpl Ned. Indië 436 BI; 7-3 RI; 1 MPI	F. Tempelman Geboren op 8 december 1934 Overleden 15 januari 2010 Dpl 54-3
W. van de Giessen Geboren op 30 augustus 1925 Overleden op 3 december 2011 Ber 46-5	G.J. Mellink Geboren op 18 december 1936 Overleden op 11 januari 2012 Dpl 56-3	J. Valk Geboren op 26 juli 1931 Overleden op 5 juni 2011 Ber '50-'51 Dpl 51-2	J.Th. Visser Geboren op 14 juli 1918 Overleden op 2 januari 2012 Ber
C.H. de Heij Geboren op 22 augustus 1934 Overleden op 5 januari 2012 Dpl 55-2	A.M. van Nistelrooij Geboren op 1 juni 1929 Overleden op 19 januari 2012 Dpl 49-1	M.N. Snijders Geboren op 27 november 1925 Overleden op 20 december 2011 OVW; Ned. Indië;1-3 RI; 4 MPIV	
W.H. Kanbier Geboren op 21 november 1927 Overleden op 17 december 2011 Ber	J. den Otter Geboren op 13 mei 1927 Overleden op 23 januari 2012 OVW; NBS Ber 46	C.Ch. Soethout Geboren op 12 april 1915 Overleden op 13 december 2011 Ber '36 – '69	

Bestuur en redactie Stichting Marechaussee Contact betuigen de nabestaanden hun medeleven en wensen hen sterkte toe.

SMC

Colofon Stichting Marechaussee Contact

Voorzitter
J. Vlaming
e-mail: vlamingj@gmail.com

Vice-voorzitter
G.N. Roes
e-mail: gerard.roes@planet.nl

Secretaris SMC
P. Scholte
Postbus 125
7590 AC Denekamp
Tel. 0049 594 1999099
e-mail: scholte.p@gmail.com
Tevens adres voor overlijdensberichten
SMC-begunstigers

Penningmeester
E. Bouwman
tel: 071 - 5416060
email: e.bouwman@ziggo.nl
algemene bankrekening: 3912106
t.n.v. SMC te Nieuw Vennep
bankrekening SMC-artikelen: 916446
t.n.v. SMC te Zoeterwoude

Aanmeldingen, adresmutaties en werving
C. de Boom
Johan Frisoplein 23
8071 LX Nunspeet
Tel. 0341-257129
e-mail: c.dboom@chello.nl

Administratie begunstigerbijdragen
P. van Sprang
Tel. 0252-674279
e-mail: begunstigersbijdragen@marechausseecontact.nl
Postbankrekening 3912106
t.n.v. SMC te Nieuw Vennep
IBAN nr: NL82INGB0003912106
BIC nr: INGBNL2A

Commissie reünies, contactdagen en herdenkingen
R. Gras
Walstro 33
1273 BH Huizen
Tel. 035-5258313
e-mail: roelgras@hetnet.nl

Veteranen
F. H.C. Meijer
Tel. 0341-417087
e-mail: frans.meijer@kpnmail.nl

Indiërubriek
Zie adres aldaar

Redactie
J. Vlaming, R. Bouwman, F.H.C. Meijer, W.A. Geense, E.C.G. Boom, M.N.M. Broekhuizen-Klijnhout, E.A.W. Damen

Redactieadres
Weeshuiswal 9
4116 BR Buren
Tel. 0344-571256
e-mail: redactiemc@gmail.com

Webmaster SMC
R. Bouwman
e-mail: roelbouw@gmail.com

www.marechausseecontact.nl

Stichting Marechaussee Contact

De Stichting Marechaussee Contact (SMC) is een ideële stichting zonder winstoogmerk, op 24 oktober 1977 opgericht in Buren en gevestigd op het adres Weeshuiswal 9, 4116 BR, Buren (Gelderland). SMC is aangesloten bij het Veteranen Platform en onderhoudt nauwe banden met het Veteranen Instituut, het Museum der Koninklijke Marechaussee en andere relevante organisaties. De Koninklijke Marechaussee is een militaire politieorganisatie waarin in het verleden het Korps Politietroepen en het Korps Militaire Politie in Nederlands-Indië zijn opgegaan. Zowel beroeps- als dienstplichtig personeel diende bij het Wapen en de Korpsen. Zij worden van harte uitgenodigd zich aan te melden als begunstiger van SMC.

Doelen

SMC heeft tot doel het onderhouden of vernieuwen van vriendschappelijke banden tussen hen die in het heden of verleden als militair of burger werkzaam waren of zijn bij de Koninklijke Marechaussee, Korps Militaire Politie/ Koninklijke Marechaussee en Korps Politietroepen Tevens draagt SMC ertoe bij dat belangstelling voor en betrokkenheid met het Wapen der Koninklijke Marechaussee en de nauw daarbij betrokken instellingen levendig wordt gehouden. SMC wordt bij het realiseren van haar doelen ondersteund door enkele duizenden begunstigers.

Hoe?

SMC tracht haar doel onder meer te realiseren door het:

- organiseren van contactbijeenkomsten, excursies en reünies
- deelnemen aan herdenkingen
- tonen van onderling medeleven bij 'lief en leed'-gebeurtenissen;
- aandacht schenken aan hoogtijdagen van het Wapen
- uitgeven van 'Marechaussee Contact'
- informeren via de website www.marechausseecontact.nl
- verzenden van een wekelijkse nieuwsbrief
- ondersteunen van de veteranenzorg binnen de Koninklijke Marechaussee
- beantwoorden van specifieke vragen
- geven van voorlichting

Museum der Koninklijke Marechaussee

Geschiedenis
Vergaderingen

KMar Meeting Point

Bijeenkomsten
Voertuigen, motoren

Weeshuiswal 9

4116 BR Buren

tel: 0344 - 571256

W: www.marechausseemuseum.nl

E: postbus@marechausseemuseum.nl

Elke dag open van

12.30 - 16.30 uur, voor

feestdagen: zie website